

Questionnaire1

پرسشنامه وان - مرجع پرسشنامه ایران

بسمه تعالی

فرم اعتباربخشی و ارزیابی الگوی پیشنهادی برنامه درسی تربیت اجتماعی دوره راهنمایی تحصیلی از دیدگاه متخصصان
(صاحب نظران برنامه درسی کشور) و کارشناسان دفتر تالیف کتب درسی

جناب آقای دکتر

پرسشنامه حاضر مربوط به رساله دکتری "طراحی الگوی مطلوب (جایگزین) برنامه درسی تربیت اجتماعی دوره راهنمایی تحصیلی کشور" می باشد و به منظور اعتبارسنجی الگوی پیشنهاد شده، طراحی شده است. لذا خواهشمند است با پاسخگویی دقیق و عالمانه خویش، ما را در رسیدن به این مهم یاری فرمائید.

پیشاپیش از همکاری صمیمانه جنابعالی سپاسگزارم.
دهقانی - دانشجوی دکتری رشته برنامه ریزی درسی

توضیحاتی چند درباره پرسشنامه:

این رساله شامل دو بخش می باشد:

- بخش اول: سوالات بسته پاسخ درباره وضعیت موجود برنامه درسی تربیت اجتماعی دوره راهنمایی تحصیلی کشور است.
- بخش دوم: خلاصه الگوی پیشنهادی به همراه طرح شماتیک از آن می باشد. در انتهای این بخش سه سوال باز پاسخ برای اعتبارسنجی الگوی مطلوب پیش بینی شده است. ضمناً الگوی طراحی شده در رابطه با برنامه درسی قصد شده تربیت اجتماعی می باشد.

بخش اول:

ارزیابی وضعیت موجود برنامه درسی تربیت اجتماعی دوره راهنمایی تحصیلی کشور با تاکید بر دروس علوم اجتماعی					
خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	سوالات
					برنامه درسی تربیت اجتماعی دوره راهنمایی تحصیلی کشور مبتنی بر موضوعات درسی (دیسپلین محور) است.
					در این برنامه، برنامه درسی از قبل تدوین می شود.
					نقش کتاب درسی در این برنامه درسی.
					در این برنامه درسی، الویت بر برنامه های فعال یادگیری است.
					بین موضوعات درسی در کتب علوم اجتماعی با دنیای واقعی دانش آموز ارتباط وجود دارد.
					برنامه درسی تربیت اجتماعی دوره راهنمایی تحصیلی دارای رویکرد دانش آموز محور است.
					در این برنامه هدف اصلی کمک در فهم مسائل و مشکلات جامعه است.
					در این برنامه تاکید بر، چالش ها، واقعیت و مشکلات و تعاملات اجتماعی است.
					برنامه درسی موجود تربیت اجتماعی دوره راهنمایی تحصیلی دارای رویکرد جامعه محور است.
					تعیین مطالب و محتوای کتابهای علوم اجتماعی وابسته به تعیین اهداف از پیش تعیین شده توسط مولفین کتاب ها است.
					تمرکز اهداف بر سطوح پایین حوزه شناختی (فقط حفظ کردن، یادآوری مطالب) است.
					در این برنامه درسی به هدف های علوم بدون بشری توجه شده است.
					علاق و تجربه های دانش آموزان علائمی را به عنوان مبنایی در جهت انتخاب اهداف به برنامه ریز می دهد.
					به هدف های علوم بدون بشری (حوزه علوم اجتماعی) توجه شده است.
					اهداف توسط دانش آموز و با مشارکت فعال معلم تعیین می شود.
					در اهداف برنامه، رابطه موضوعات درسی با دنیای واقعی دانش آموزان اهمیت دارد.
					ساختار دانش، مهمترین منبع انتخاب محتوا، متشکل از مفاهیم، اصول، اندیشه ها، فرایندها و مهارتها است.

					مطالب ارائه شده در محتوا، مربوط به حوزه شناختی و ناظر بر سطوح نازل یادگیری (تاکید بر محفوظات) است.
					در این برنامه، تاکید بر انتخاب و سازماندهی محتوا، و آموزش حجم معین و مورد نظری از محتوا است.
					محتوا با دنیای واقعی دانش آموز، نیازها و علائق او ارتباط داشته و موجب ترغیب امریادگیری می شود.
					به جای یادگیری مجموعه‌ای از پیش تعیین شده از محتوا، حل مساله و سایر جریانهای فعال یادگیری اولویت دارند.
					در این برنامه درسی، محتوا، با همکاری گسترده دانش آموز با معلم در حد اعلاای انعطاف پذیری و فرد محوری است.
					محتوا بر رسالتهای جوامع یا فعالیتهای اصلی یک شهروند در زندگی اجتماعی و مسائل دامنگیر دانش آموز و نوع بشر تکیه دارد.
					محتوا منبعث از واقعیات و مسائل زندگی جوامع بشری در جهت فهم و اصلاح جامعه است.
					شیوه تدریس توصیه شده در کتابها و راهنمای تدریس، تمرکز بر شیوه تدریس عینی، دقیق و مشخص دارد.
					روش های تدریس عنوان شده توسط مولفین کتابها، در جهت رسیدن به هدف های از پیش تعیین شده است.
					مولفین بر روش های تدریسی که موجب شرکت فعال و تفکر خلاق دانش آموزان در جریان مطالعه می شود، تاکید دارند.
					پرورش مهارتهای فرایندی به منظور برخورد موثر دانش آموزان با مسائل ومشکلات زندگی در روش تدریس مد نظر است.
					ارزشیابی به منظور تعیین میزان دستیابی دانش آموز به اهداف تعیین شده با تاکید بر اندازه گیری کمی و رفتارهای قابل مشاهده است.
					تاکید بر ارزیابی در فواصل زمانی معین در قالب نمره مد نظر است.
					شیوه ارزشیابی توصیه شده در کتابها و کتاب راهنمای معلم، بر ارزشیابی دانش آموز با سوالات مشخص و بارم معین تاکید دارد.
					ارزشیابی به عنوان تلاش مشترک بین معلم و دانش آموز، مطرح است.
					فعالیت ارزشیابی، ضمن مشارکت دانش آموز و معلم بر شرکت فعال دانش آموز تاکید دارد.

بخش دوم:

رویکرد مطلوب (جایگزین) برنامه درسی تربیت اجتماعی	
<p>برای طراحی رویکرد برنامه درسی تربیت اجتماعی برای دوره راهنمایی کشور، با در نظر گرفتن سه منبع اطلاعاتی پذیرفته شده در حوزه برنامه درسی، استفاده از سند ملی و صاحب نظران اسلامی در مسائل اجتماعی، توجه به ویژگی های رشدی دانش آموزان این دوره، هویت و ماهیت تربیت اجتماعی و اقتضانات نظام آموزشی، مبانی اصلی رویکرد برنامه درسی تربیت اجتماعی استخراج شد:</p>	
<p>۱-حاکمیت نظام فکری، اعتقادی و ارزشی اسلام:</p> <p>- دیدگاه راجع به تربیت اجتماعی در اسلام، دیدگاه خدامحورانه است.</p> <p>- ملاک تایید ارزشها در تربیت اجتماعی، ملاک حق است.</p> <p>- روح انسان منشأ الهی داشته، او استعداد تقرب به خداوند را داشته و به وی قدرت اختیار و انتخاب داده شده است.</p> <p>- توجه به هر دو جنبه فردی و اجتماعی، به صورتی که هیچیک به آن دیگری فرو کاسته نشود.</p>	<p>- انسان فطرتاً اجتماعی است.</p> <p>- اساس تربیت اجتماعی بر پایه رعایت اصول ارزشی و اخلاقی استوار شده است.</p>
<p>۲-ماهیت و هویت تربیت اجتماعی:</p> <p>- موضوعیت تربیت اجتماعی با اجتماعی شدن افراد شکل می گیرد.</p> <p>- توجه بر تعامل موثر اجتماعی.</p> <p>- توجه به اصل آزادی و حریت انسان.</p>	<p>- مفهوم حق و تکلیف در تربیت اجتماعی.</p> <p>- توجه بر کرامت انسان و تاکید بر حفظ این کرامت.</p>
<p>۳-ویژگی های رشدی دانش آموزان این دوره:</p> <p>- نوجوانان در این سن رفته رفته ارتباطشان با خانواده کمتر، و در مقابل تمایل برای حضور در جامعه، در آنان بیش تر می شود.</p> <p>- تلاش در جهت دستیابی آنان به یک تعادل بین وابستگی به خانواده و جامعه.</p>	

- آنان مسئولیت پذیر شده و تمایل به فعالیت های گوناگون خصوصا کارهای جمعی و اجتماعی دارند.
- دستیابی به یک بینش اجتماعی که موجب درک روابط موجود بین خود و دیگران می شود.
- توجه به جنس مخالف و تمایل به برقراری ارتباط با آنان.
- تمایل به همسالان و تاثیر از دوستان و رقابت با آنان در صحنه های زندگی.
- تقلید برای ایفای نقش زن و مرد و تقلید و تبعیت از نمونه ها و سرمشق ها و الگوهای انتخابی خودشان.

۴- اقتضانات نظری (کلان) و اقتضانات عملی (خرد) نظام آموزشی:

- بر اساس سند ملی، اقتضاء کلان حاکم بر نظام آموزش و پرورش باید حاکمیت نظام فکری، اعتقادی و ارزشی اسلام باشد.
- توجه به برقراری روابط انسان با خود و دیگران (خدا، طبیعت، انسانهای دیگر).
- مورد نظر قرار گرفتن فردیت ممتاز و متمایز آدمی.
- توجه بر این موضوع که در فلسفه ی تربیت رسمی و عمومی رویکرد تربیت اجتماعی و سیاسی، توجه به رویکرد شهروند فضیلت گرای ارتباطی، ذکر شده است.
- دقت بر این نکته که در سند رهنامه، رویکرد اصلی زیر نظام برنامه درسی "موقعیت محوری" و "یکپارچه نگری" ذکر شده است.
- تأمل بر اینکه در سند ملی، ساختار کلان برنامه درسی ضمن برخورداری از بخش الزامی از بخش انتخابی و اختیاری نیز برخوردار خواهد بود.

ب- اقتضانات عملی:

- عدم وجود معلمانی توانمند، در نظام آموزشی.
- عدم وجود امکانات و شرایط متنوع برای بروز توانایی های دانش آموزان.
- ویژگی معلم محور بودن در فضای مدرسه ای ما و ارتباط یکسویه در فرهنگ مدرسه ای.
- روند برنامه های تربیت اجتماعی به نحوی است که غالباً بر مسئولیت ها و وظایف دانش آموزان تمرکز نموده، ولی از حق و حقوق آنان کمتر سخن رانده می شود.

۵- رویکرد پیوستاری سه منبع اطلاعاتی:

- توجه بر این نکته که ویژگی ها در هر یک از سه منبع (الگوی مبتنی بر موضوعات درسی، الگوی مبتنی بر دانش آموز و الگوی مبتنی بر جامعه)، غالباً از شدت کامل در رعایت ویژگی های آن الگو تا تعدیل در برخی از شرایط آن الگو، در سیالیت است.
- تأکید بر این سیالیت، باید در عین یک ثبات باشد؛ یعنی با در نظر گرفتن سیالیت در هر یک از سه منبع اطلاعاتی، ضمن ابتنا به رویکرد ارزشی حاکم، باید منبع / منابع انتخاب شده قدرت انطباق با سایر ویژگی های گفته شده (در بالا) برای برنامه درسی تربیت اجتماعی را داشته باشد.

نحوه استخراج ویژگی های عناصر برنامه در الگوی مطلوب برنامه درسی تربیت اجتماعی دوره راهنمایی تحصیلی

در **مرحله اول**: ویژگی های مرتبط با هر یک از چهار عنصر، از رویکرد برنامه (مبانی) استخراج شد. سپس در **مرحله دوم**: به ویژگی های اختصاصی (فنی) هر یک از عناصر از دیدگاه حوزه برنامه درسی پرداخته شد. در بخش نهایی (**مرحله سوم**)، نیز چگونگی همخوانی ویژگی های فنی با ویژگی های برگرفته از رویکرد برنامه تبیین شد.

مرحله اول:	ویژگی های مطلوب اهداف برنامه درسی تربیت اجتماعی بر اساس رویکرد برنامه
حوزه دانشی	<ul style="list-style-type: none"> - شناخت حقوق و وظایف اجتماعی خود؛ - شناخت نسبت به مفاهیم اخلاقی مانند امر به معروف و نهی از منکر، عدالت، مسئولیت اخوت، وفق و ...؛ - اطلاع از تفسیرهای مختلف در مورد واقعیت های اجتماع؛ - توانایی داوری در مورد تبیین های مختلف بر اساس شواهد اجتماعی؛

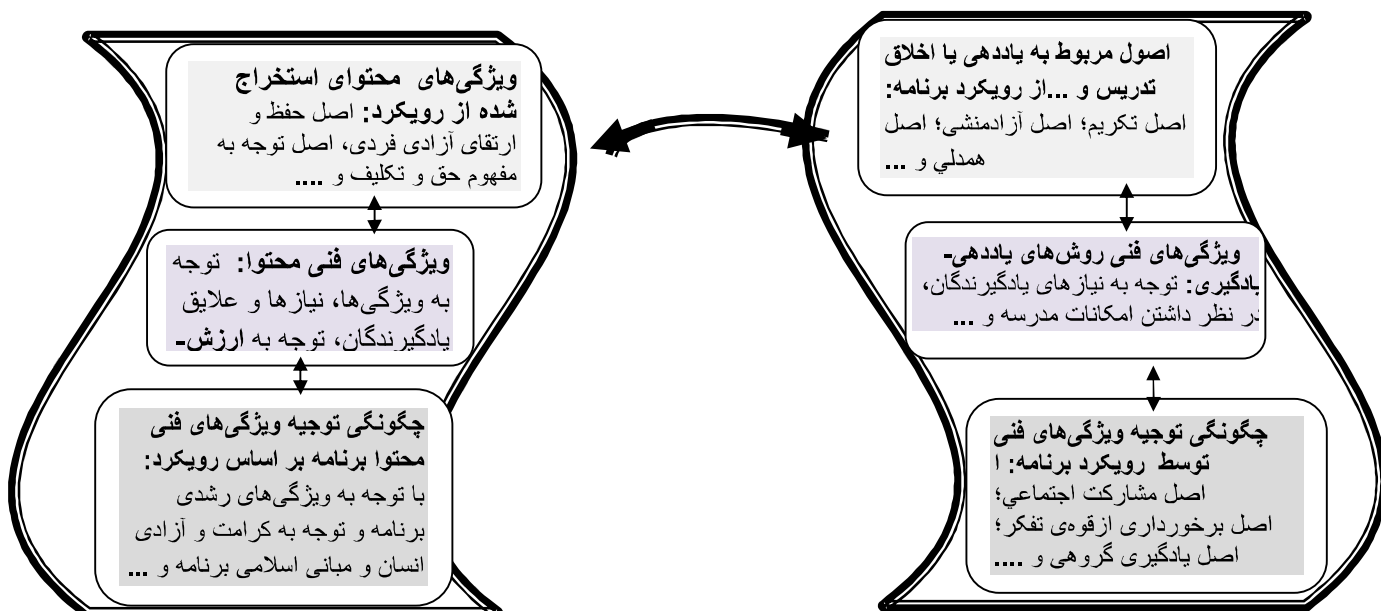
<p>- توانایی ارزیابی سنت‌های اجتماعی و تعیین نقاط قوت و ضعف آنها. - توانایی مقایسه و تطبیق میان سنت‌های اجتماعی مختلف؛ انتقال میراث های فرهنگی ، توانایی داوری و نقد در مورد آن.</p>	
<p>- حیات اجتماعی در گرو حرکت آگاهانه و آزادانه‌ی انسان به سوی کمال؛ - استیفای حقوق اجتماعی خود؛ - درک ارزش و اهمیت نقش بنیادی همبستگی اجتماعی؛ - درک ارزش و اهمیت نقش بنیادی تنوع و اختلاف در درون همبستگی؛ - احترام به ملیت و هویت اجتماعی خود؛ (هویت ملی) موجب کمک در جهت رفع بحران هویت است. - درک ارزش و اهمیت تعامل پویای فرد و جامعه؛ - اکثریت نگرى حق گرایانه؛ - درک جایگاه حریم در روابط پسر و دختر؛ - درک ارزش های اخلاقی و توجه به اهمیت آنها مانند مشارکت، عدالت، رافت و امر به معروف و نهی از منکر و ...</p>	<p>حوزه پیشی</p>
<p>- دارا بودن مهارتهای لازم اجتماعی و ارتباطی؛ - گرایش مثبت نسبت به مطالعه پدیده‌های انسانی و احساس مسئولیت در قبال آن؛ - توانایی همدلی کردن با افراد یا گروه های اجتماعی؛ - اعتماد به نفس و خودباوری در فرد. - افزایش قابلیت مشارکت و مداخله موثر اجتماعی در جهت بسط عدالت، اخوت، رافت، امر به معروف و نهی از منکر و ...</p>	<p>حوزه مهارتی</p>
<p>مرحله دوم:</p> <p>ملاک‌ها و ویژگی‌های اهداف از منظر حوزه برنامه درسی (ویژگی های فنی برنامه): در این بخش به معیارها و ملاک های انتخاب اهداف که در باره آنها از نظر صاحب‌نظران حوزه برنامه درسی، توافق نظر نسبی وجود دارد، اشاره شده است (با توجه به روشن بودن این ملاک ها، به برخی از آنها به طور خلاصه اشاره می‌گردد)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ در تعیین هدف‌های برنامه درسی، در حد ضرورت به ساختار دانش توجه شود، لیکن به علت محدودیت هدف‌های رفتاری نمی‌توان فقط بر آن تاکید داشت. ▪ هدف های برنامه درسی متناسب با شرایط و امکانات جامعه و با توجه به نیازهای آن تعیین شوند(مهرمحمدی، ۱۳۸۱). ▪ هدف های برنامه درسی با ویژگی‌ها و علاقمندی های یادگیرندگان هماهنگ باشند و با توجه به نیازهای آنی و آتی آنان تعیین گردند (ملکی، ۱۳۸۶). ▪ در تعیین هدف ها باید به تفاوت های فردی دانش‌آموزان توجه گردد. هدف های برنامه درسی باید انعطاف پذیر باشند. ▪ هدف های آموزشی در سه حیطه شناختی، عاطفی و روان- حرکتی تعیین گردند و ... <p>مرحله سوم:</p> <p>چگونگی هم پوشی ویژگی‌های فنی اهداف برنامه با ویژگی های اهداف برگرفته از رویکرد برنامه(مبانی): در این بخش با عنایت به مبانی که در رویکرد مطلوب برنامه در ابتدا بیان گردید، و اصول استخراجی از این مبانی برای عنصر هدف، به چگونگی و نحوه تبلور و تجویز آنها در ویژگی‌های فنی اهداف اشاره شد، یعنی مشخص شد چطور و به چه نحوی این مبانی (۵ مبنای اشاره شده در رویکرد برنامه) با ویژگی‌ها مرسوم اهداف همخوان است. تا بتواند برنامه‌ریزان را در طراحی برنامه با ویژگی های بیان شده کمک نماید.</p>	

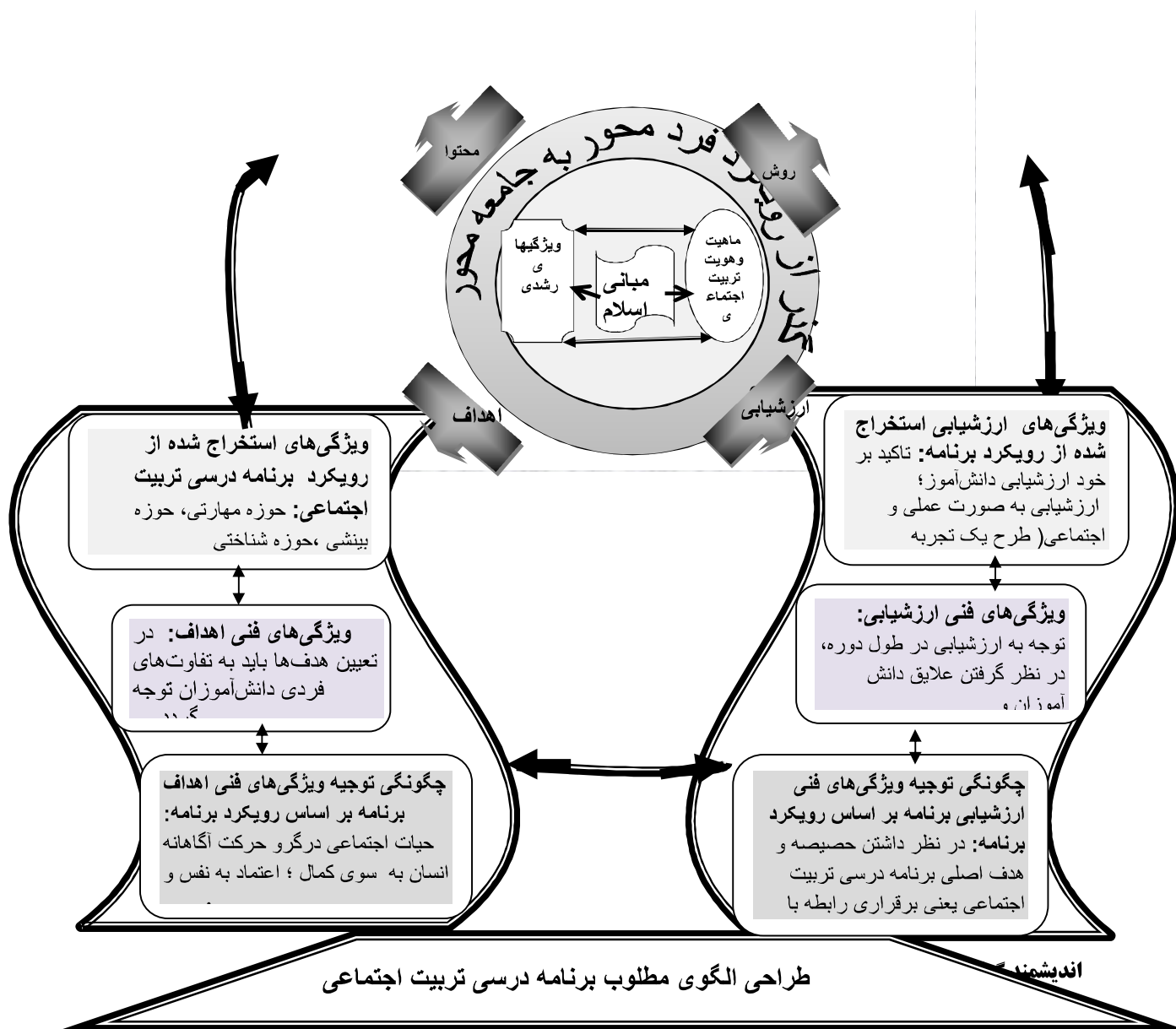
<p>ویژگی های محتوای برنامه درسی تربیت اجتماعی بر اساس رویکرد برنامه</p>	<p>مرحله اول:</p>
<p>- اصل تبیین همبستگی اجتماعی و ضرورت عدالت اجتماعی؛ - اصل شناخت علمی پدیده های اجتماعی و قانون‌گرایی؛</p>	<p>- اصل حفظ و ارتقای کرامت آدمی؛ - اصل حفظ و ارتقای آزادی فردی؛</p>

<p>- اصل تبیین ضرورت و نحوه بهره گیری از آراء مختلف؛ - گوناگونی و تنوع و کثرت در سایه وحدت؛ - اصل توجه بر مسائل روز جامعه؛ - اصل مشارکت در فعالیت های گروهی.</p>	<p>- اصل توجه به ویژگی های رشدی دانش آموزان؛ - اصل توجه به مفهوم حق و تکلیف؛ - اصل توجه به اجتماعی شدن دانش آموزان؛ - اصل تعامل مؤثر فرد با واقعیت های اجتماعی؛ - اصل توجه به نیازهای فراگیران؛</p>
<p>مرحله دوم: ملاک ها و ویژگی های محتوا از منظر حوزه برنامه درسی (ویژگی های فنی برنامه)</p>	
<p>ویژگی ها</p>	<p>محتوای برنامه درسی تربیت اجتماعی</p>
<p>- تناسب محتوا با توانایی ها و استعداد های یادگیری دانش آموزان؛ - محتوا باید زمینه ساز تجربیات و یادگیری بعدی دانش آموزان باشد.</p>	<p>- تناسب محتوا با نیازها و رغبت های دانش آموزان؛ - تناسب محتوا با زندگی واقعی دانش آموزان؛</p>
<p>- تناسب محتوا با فرهنگ، ایده آل ها و آرزوهای اجتماعی؛ - تناسب محتوا با پیشرفت های علمی و تکنولوژیکی؛</p>	<p>- تناسب با مسائل و نیازهای جامعه ملی و محلی؛ - تناسب محتوا با مسائل و ارتباطات جهانی؛</p>
<p>- انسجام محتوا و ...</p>	<p>- تعادل محتوا؛</p>
<p>مرحله سوم: چگونگی هم پوشی ویژگی های فنی روش محتوا برنامه با ویژگی های اهداف برگرفته از رویکرد برنامه، که به طور مسوط توضیح داده شد. و در ویژگی های روش های یاددهی و یادگیری و ارزشیابی نیز این مرحله انجام شد.</p>	
<p>مرحله اول: ویژگی های روش های یاددهی - یادگیری برنامه درسی تربیت اجتماعی بر اساس رویکرد برنامه</p>	
<p>- اصل ارتباط فعال؛ - اصل احساس مسؤولیت اجتماعی؛ - اصل نقد و ارزیابی سنت اجتماعی؛ - اصل اقتناع نیازهای دانش آموزان.</p>	<p>- اصل مشارکت اجتماعی؛ - اصل برخورداری از قوه تفکر؛ - اصل یادگیری گروهی؛ - اصل سودمندی (نیاز)؛</p>
<p>- اصل آزادمشی؛ - اصل همدلی؛ - اصل توجه به آراستگی ظاهر.</p>	<p>- اصل تبیین حقایق ارزشها به جای تلقین آنها؛ - اصل تکریم؛ - اصل عدالت و رافت؛</p>
<p>- یادگیری مبتنی بر فعالیت ها؛ - توجه و تاکید در برقراری تعامل با دانش آموز با توجه به ماهیت این درس؛ - اصل انتقاد و انتقاد پذیری (توسط معلم و دانش آموز).</p>	<p>- اصل مربوط به برقراری ارتباط با فراگیران (تعامل بین دانش آموزان و معلمان)</p>
<p>مرحله دوم: ملاک ها و ویژگی های روش های یاددهی - یادگیری از منظر حوزه برنامه درسی (ویژگی های فنی برنامه)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ توالی فعالیت ها باید به صورت منطقی و با توجه به یادگیری های قبلی دانش آموزان باشد. ▪ بر پروراندن مفاهیم اساسی و روش ها، نه انتقال دادن انبوه وقایع علمی تاکید شود، البته باید به اندازه ضرورت از فعالیت های علمی برخوردار باشند. ▪ فعالیت های علمی باید با وسایل و ابزار ساده رسیدن به هدف ها را آسان کند. ▪ فعالیت های علمی باید در جهت پرورش مهارت ها حرکت کند. ▪ فعالیت های یادگیری باید تاکید زیادی بر ایجاد انگیزه و بیدار کردن حس کنجکاوی داشته باشند. ▪ فعالیت های یادگیری باید بر درگیری مستقیم دانش آموزان در تجارب یادگیری تاکید کند و آنان را فعال نماید. ▪ فعالیت های یادگیری حتی الامکان باید با زندگی روزمره و محیط اجتماعی مرتبط باشد. ▪ شرایط فیزیکی مورد نیاز فعالیت ها باید جالب و متناسب با سن دانش آموزان باشد. ▪ فعالیت های یادگیری باید فرصت هایی را برای فعالیت فوق برنامه در خارج کلاس نیز فراهم نماید. 	

<ul style="list-style-type: none"> فعالیت های طراحی شده باید با قوه درک و فهم دانش آموزان متوسط کلاس درس مطابقت داشته باشد. فعالیت های یادگیری باید توجه دانش آموزان را به اهمیت بررسی های مختلف و لزوم دسترسی به دلایل و منابع متعدد جلب کند. 	
مرحله اول:	ویژگی های ارزشیابی برنامه درسی تربیت اجتماعی بر اساس رویکرد برنامه
<ul style="list-style-type: none"> - استفاده از ویژگی های سایر عناصر برنامه درسی تربیت اجتماعی؛ - توازن میان ابعاد شناختی، بینشی و مهارتی؛ - توجه به فعالیت های گروهی دانش آموزان؛ - ضمن توجه به اشکال مختلف ارزشیابی استفاده از روش های ارزشیابی مختص به علوم اجتماعی. 	<ul style="list-style-type: none"> - ارزشیابی از بیرون؛ - استفاده از دانش علوم اجتماعی در حل مسائل مبتلابه زندگی؛ - تاکید بر خود ارزشیابی دانش آموز؛
مرحله دوم:	ملاحظات و ویژگی های ارزشیابی از منظر حوزه برنامه درسی (ویژگی های فنی برنامه)
<ul style="list-style-type: none"> توجه به ارزشیابی در طول دوره و سال تحصیلی؛ به گونه ای باشد که در مراحل مختلف صورت پذیرد. مفید فایده بودن ارزشیابی یعنی به نوعی کمک کننده دانش آموز در حل مسائل زندگی باشد. توجه به ویژگی ها و علایق دانش آموزان در انجام ارزشیابی استفاده از برنامه های گروهی توجه به جنبه های رشدی و شناختی دانش آموزان توجه به امکانات و موجودات کلاس، مدرسه و ویژگی های برنامه درسی در امر ارزشیابی ارزشیابی صرفاً ثبت عملکرد کمی دانش آموز نباشد، بلکه در جهت درگیری و مشارکت آنان با فرصت های یادگیری و عملکرد بهتر تلاش نمایند. ارزشیابی از ارزش ها و نگرشها، تعاملات شایسته؛ براساس مشاهده رفتار مکرر دانش آموزان جمع آوری شود. تاکید بر ارزشیابی تکوینی؛ وجود تنوع در ارزشیابی ها؛ تاکید بر ارائه سمینار و کارگاه برای ارزشیابی؛ عدم کاربرد ارزشیابی به عنوان وسیله ای برای جدا ساختن؛ ایجاد رقابت یا ترس؛ تاکید بر ارزشیابی گروهی (که معلم نیز عضو آن گروه است). 	

با استفاده از روش پژوهش نظریه ای، طراحی الگوی مطلوب با توضیح مفاهیم اساسی و مفاهیم ساختاری در طرح شماتیک نشان داده شده است.

✓ نظر شما در رابطه با پنج مبنای اشاره شده برای رویکرد برنامه درسی تربیت اجتماعی (شامل: حاکمیت نظام فکری، اعتقادی و ارزشی اسلام، ماهیت و هویت تربیت اجتماعی، ویژگیهای رشدی دانش آموزان این دوره، اقتضانات نظری (کلان) و اقتضانات عملی (خرد) نظام آموزشی، رویکرد پیوستاری سه منبع اطلاعاتی) چیست؟ اگر ویژگی خاص دیگری را ضروری می دانید یا از ویژگی های قید شده، مورد یا مواردی را ضروری نمی دانید، بیان فرمایید.

✓ نظر شما در رابطه با ویژگی های اشاره شده برای عنصر هدف و محتوا و روش های یاددهی-یادگیری و ارزشیابی در برنامه درسی تربیت اجتماعی چیست؟

✓ لطفاً ارزیابی کلی خود را نسبت به الگوی برنامه درسی تربیت اجتماعی دوره راهنمایی و طرح شماتیک آن بیان نمائید و چنانچه سوال یا موضوعی دیگری مد نظر شما می باشد، بیان فرمایید.